

ALERTA AMB L'IDIOMA

Ramon AMIGO

Un atent comunicat d'un lector la signatura del qual ens resta indesxifrable ens indueix a explicar per què, al nostre entendre, la paraula "socorrisme" és un castellanisme.

"Socorrisme", amb tanta necessitat com hi ha ara de socors, sobretot per les carteres, és un terme que es va estenent. Però cal que ens posem en guàrdia davant d'aquesta expressió de confecció incorrecta. La creació de noves paraules (tot i que aquesta no ho sigui ja gaire) es fa, per derivació, dintre unes lleis que cal respectar. Amb el sufix **isme** podem, per un cantó, partint d'un substantiu, construir un nom que indiqui doctrina o posició espiritual i, d'aquesta manera, de Buda fem budisme; de Marx, marxisme; de catòlic, catolicisme; de futur, futurisme; de modern, modernisme; etc.

I, també partint d'un nom, en podem fer un altre que hi estigui relacionat: d'òrgan fem organisme; d'alfabet, alfabetisme; de patriota, patriotisme; de llatí, llatinitat, etc.

Però el substantiu que indica l'acció i l'efecte d'un verb s'ha de fer amb el sufix **-ment** afegit al radical del verb del qual procedim a fer la derivació. Així, de recollir fem recolliment; de sofrir, sofriment; de néixer, naixement; de alliberar, allibe-

rament; de enterrar, enterrament; de ajuntar, ajuntament.

I aquesta és la raó per què de **socórrer**, verb, passem al substantiu **socorriment**, sense que cap altra paraula l'hagi de poder venir a suplantar, si no volem optar per una forma incorrecta com seria "socorrisme", puix que amb "socorrisme" no volem expressar cap nom de doctrina o de posició espiritual derivat d'un substantiu, ni cap nom relacionat amb un altre nom, tal com hem tractat de demostrar al començament d'aquest "Alerta", sinó que, partint del verb **socórrer**, volem formar un nom que n'indiqui l'acció i l'efecte, tal com formem la paraula enlluernament procedint del verb enlluernar; entrenament, del verb entrenar; abaltiment, del verb abaltir; penediment, del verb penedir; despreniment, del verb desprendre, i tants altres.

Cal dir, abans d'acabar, que la terminació **-ment** no és l'única que ens serveix per a formar noms que expressin l'acció i l'efecte d'un verb. A títol d'exemple, indicarem la terminació **-alla** (de trobar, troballa; de romandre, romanalla; de presentar, presentalla; de deixar, deixalla, etc.), **-ció** (de elevar, elevació; de aprovar, aprovació; de corregir, correcció; de dir, dicció, etc.), **-dura** (de soldar, soldadura; de trencar, trencadura; de salar, saladura; de ferir, feridura, etc.), **-ança** (de esperar, esperança; de cobejar, cobejança; de lloar, lloança; de criar, criança; de recar, recança, etc.) i **-ença** (de prometre, prometença; de sofrir, sofrença; de complaure, complaença; de creure, creença; de partir, partença, etc.).

Si posàvem atenció als derivats, fixant-nos d'on deriven i com en deriven, evitaríem fàcilment una gran quantitat d'aberracions. Un dia, si Déu vol, en tornarem a parlar.